

ĐÁNH GIÁ ĐA DẠNG DI TRUYỀN CÂY MẬT NHÂN (*Eurycuma longifolia* Jack) TẠI MỘT SỐ QUẦN THỂ TỰ NHIÊN THUỘC NAM TRUNG BỘ VÀ TÂY NGUYÊN

Nguyễn Thị Huyền¹, Phạm Tiến Bằng², Lê Thị Thủy¹,
Trần Thị Thu Hà¹, Nguyễn Thị Việt Hà², Hà Thị Huyền Ngọc¹,
Mai Thị Phương Thúy¹, Ngô Văn Cẩm³, Lê Sơn¹

¹ Viện Nghiên cứu Giống và Công nghệ Sinh học Lâm nghiệp - Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

² Trung tâm Lâm nghiệp nhiệt đới - Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

³ Viện Khoa học Lâm nghiệp Nam Trung Bộ và Tây Nguyên - Viện Khoa học Lâm nghiệp Việt Nam

TÓM TẮT

Mật nhân (*Eurycuma longifolia* Jack) là loại thảo dược quý có tác dụng điều trị nhiều bệnh như giúp tăng cường chức năng sinh lý, cải thiện chứng trầm cảm sau sinh, các chứng bệnh về đường ruột, trị sốt rét, giảm đau đầu và đau bụng,... nên nhu cầu sử dụng loài cây này càng lớn. Sự khai thác quá mức và môi trường sống tự nhiên bị đe dọa đã làm ảnh hưởng đến tính đa dạng của cây Mật nhân. Vì vậy, đánh giá đa dạng di truyền để đưa ra các phương án bảo tồn và phát triển nguồn gen loài cây này là việc làm cần thiết. Trong nghiên cứu này, chúng tôi sử dụng 10 cặp mồi ISSR để đánh giá mức độ đa dạng di truyền của 94 mẫu cây Mật nhân thu ở 13 quần thể tại Nam Trung Bộ và Tây Nguyên. Kết quả thu được 65 phân đoạn ISSR-PCR trong đó có 50,18% phân đoạn đa hình. Trong các quần thể nghiên cứu, quần thể Bình Thuận có mức độ đa dạng di truyền cao nhất ($h = 0,248$), trong khi quần thể Đà Nẵng có mức độ đa dạng di truyền thấp nhất ($h = 0,058$). Phân tích mối quan hệ di truyền cho thấy, 13 quần thể được chia thành nhiều nhóm với hệ số tương đồng di truyền dao động từ 0,779 đến 0,944 và khoảng cách di truyền từ 0,058 đến 0,248. Trong đó, quần thể Lâm Đồng và Quảng Nam có khoảng cách di truyền xa hơn so với các quần thể còn lại. Kết quả nghiên cứu này cho thấy sự đa dạng di truyền tương đối cao trong các quần thể Mật nhân ở các tỉnh Nam Trung Bộ và Tây Nguyên, cần nghiên cứu bảo tồn, khai thác và phát triển nguồn gen có giá trị này trong tương lai.

Từ khóa: Đa dạng di truyền, *Eurycuma longifolia* Jack, ISSR

Evaluation of genetic diversity of *Eurycuma longifolia* Jack in some natural populations in the South Central and Central Highlands

Eurycuma longifolia Jack, a precious herb, has the effect of treating many diseases such as enhancing physiological function, improving postpartum depression, intestinal diseases, treating malaria, reducing headache and abdominal pain, ect., so the human demand for this plant is great. Over exploitation by people and threatened natural environment affected the genetic diversity of *Eurycuma longifolia* Jack. In this research, 10 ISSR primers were used to evaluate the genetic diversity of 94 samples that collected in South Central and Central Highlands. The results showed that there were 65 bands produced in which 50.18% were polymorphic. Genetic

Keywords: *Eurycuma Longifolia* Jack, genetic diversity, ISSR